Yönetim Bilimleri Dergisi/Journal of Administrative Sciences
Cilt/Volume: 24, Sayı/No: 62, ss./pp.: 1968-1999
DOI: https://doi.org/10.35408/comuybd.1960748

-ARAŞTIRMA MAKALESİ-

ÇALIŞMA YAŞAMINDA AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI: BİBLİYOMETRİK BİR HARİTALAMA ÇALIŞMASI

Nilay KÖLEOĞLU[1]

Öz

Teknoloji kullanımı, günlük yaşantımızda giderek daha da vazgeçilmez hale gelmektedir. Teknolojinin en yaygın kullanımlarından biri ise, herkesin yanında olan akıllı telefonlardır. Akıllı telefon kullanımının hayatımızdaki rolü arttıkça, onun kötüye kullanımından kaynaklanan bağımlılıklar da yaygınlaşmaktadır. Bu yüzden akıllı telefon bağımlılığı, günümüzün en yaygın teknoloji bağımlılıklarından biri olmuştur. Değişen yaşam koşulları insanları akıllı telefonlarını sürekli olarak kullanmaya eğilimli hale getirmiştir. Bu durum, bireylerin günlük yaşamını, ilişkilerini, sağlıklarını ve özellikle de çalışma ortamlarını olumsuz etkilemektedir.

Çalışanlarda akıllı telefon bağımlılığı, çalışanların kontrolsüz ve aşırı biçimde kullanmaları sonucu iş performansı, dikkat düzeyi ve sosyal ilişkiler üzerinde olumsuz etkiler oluşturan önemli bir davranışsal sorun olarak değerlendirilmektedir. Dijital teknolojilerin çalışma yaşamında yoğun olarak kullanılması, çalışanların sürekli çevrim içi kalma isteğinde artışı beraberinde getirerek akıllı telefon kullanımının bağımlılık boyutuna ulaşmasına zemin hazırlamıştır. Literatürde yoğun ve kontrolsüz akıllı telefon kullanımının çalışanların dikkat, iş süreçleri ve performanslarıyla ilişkili olarak ele alındığı görülmektedir.

Bu araştırmanın amacı, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığını ele alan bilimsel yayınları bibliyometrik analiz yöntemiyle incelemektir. Böylece yapılan çalışma ile, bu konuda yapılan araştırmaların zaman içindeki gelişimi, anahtar kavramları ve araştırma eğilimleri aydınlatılmıştır. Web of Science Core Collection veri tabanından elde edilen 2002–2025 dönemine ait 50 dokümanın 45 farklı kaynakta yayımlandığı belirlenmiştir. Akıllı telefon bağımlılığı konusunda yayınlarda kullanılan anahtar kelimelere göre oluşturulmuş kelime bulutunda en çok kullanılan kelimelerin, "mobil kullanım", "bağımlılık", "kişilik", "bilgi", "davranış", "akıllı telefon kullanımı", "teknoloji" ve "benimseme" olduğu görülmüştür. En çok atıf alan ülkeler ise İspanya, ABD ve Birleşik Krallık olarak belirlenmiştir. İncelenen literatürde, akıllı telefon kullanımının görev performansı, dikkat dağınıklığı, zaman yönetimi ve ekip içi iletişim gibi çalışma yaşamına ilişkin değişkenlerle birlikte ele alındığı görülmektedir. Ayrıca sürekli telefon kontrol etme davranışının dikkat dağınıklığı, zaman yönetimi sorunları ve ekip içi iletişim gibi çalışma yaşamına ilişkin sonuçlarla birlikte ele alındığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *İş performansı, Çalışanlar, Bibliyometrik Analiz, Bağımlılık, Akıllı Telefon Bağımlılığı.*
JEL Kodları: *M1, C1, C8.*
Başvuru: *31/05/2026* **Kabul:** *28/10/2026*

[1] Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, nkoleoglu@comu.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-6153-719X

SMARTPHONE ADDICTION IN WORKING LIFE: A BIBLIOMETRIC MAPPING STUDY[2]

Abstract

Technology use is becoming increasingly indispensable in daily life. One of the most widespread forms of technology use is the smartphone, which has become an integral part of everyday life. As the role of smartphones in people's lives has increased, addictions arising from their problematic use have also become more prevalent. Therefore, smartphone addiction has emerged as one of the most widespread forms of technology addiction today. Changing living conditions have increasingly encouraged individuals to use their smartphones continuously. This situation negatively affects individuals' daily lives, relationships, health, and particularly their working environments. Smartphone addiction among employees is considered an important behavioral problem resulting from uncontrolled and excessive smartphone use, with adverse implications for work performance, attention levels, and social relationships. The intensive use of digital technologies in working life has increased employees' tendency to remain constantly online, thereby creating conditions in which smartphone use may reach addictive levels. The literature indicates that intensive and uncontrolled smartphone use has been examined in relation to employees' attention, work processes, and performance.

The aim of this study is to examine scientific publications addressing smartphone addiction among employees and within the context of working life through bibliometric analysis. Accordingly, the study sheds light on the development of research on this topic over time, its key concepts, and major research trends. A total of 50 documents published in 45 different sources between 2002 and 2025 were identified from the Web of Science Core Collection database. The word cloud generated based on the keywords used in publications on smartphone addiction showed that the most frequently used terms were "mobile usage," "addiction," "personality," "information," "behavior," "smartphone usage," "technology," and "adoption". Spain, the United States, and the United Kingdom were identified as the countries receiving the highest number of citations. The reviewed literature indicates that smartphone use has been examined together with working-life variables such as task performance, distraction, time management, and team communication. In addition, continuous phone-checking behavior has been addressed in relation to working-life outcomes such as distraction, time-management problems, and team communication.

Keywords: *Job performance, Employees, Bibliometric Analysis, Addiction, Smartphone Addiction.*

JEL Codes: *M1, C1, C8.*

"Bu çalışma Araştırma ve Yayın Etiğine uygun olarak hazırlanmıştır."

[2] The Extended English Summary is located the end of the Article

1. GİRİŞ

Amerikan Psikoloji Derneği'ne (APA) göre bağımlılık, bireyin bir maddeye (örneğin alkol, nikotin, opioidler) veya belirli bir davranışa (örneğin kumar veya teknoloji kullanımı) karşı kompulsif (zorlantılı) bir yönelim geliştirmesiyle karakterize edilen, nörobiyolojik temelli ve kronik nitelikte bir beyin bozukluğudur. Bu durumun gelişiminde ve sürdürülmesinde biyolojik, psikolojik, sosyal ve çevresel faktörlerin etkileşimi belirleyicidir (American Psychological Association, 2023).

Teknoloji bağımlılığı, davranışsal bağımlılıklar kategorisinde değerlendirilen ve bireyin teknolojiyle olan ilişkisinde kontrol kaybı yaşamasıyla karakterize edilen bir durumdur. Bu bağımlılık türü, klasik madde bağımlılığında görülen psikolojik ve davranışsal belirtilerle büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. Literatürde teknoloji bağımlılığının tam bir tanımı olmamakla birlikte tanısal boyutları çeşitli semptomlar çerçevesinde açıklanmaktadır. Bu semptomlar aşağıda sunulmuştur (Turel vd., 2011: 1043-1044).

- Belirginlik

Bireyin düşünce, duygu ve davranışlarının merkezine teknolojinin yerleşmesi durumu, bağımlılığın en temel göstergelerinden biridir. Teknoloji kullanımı, birey için baskın bir etkinlik haline gelir ve diğer günlük aktivitelerin önüne geçer. Bu durum, bireyin yaşam kalitesinde düşüşe ve diğer işlevsel alanlarda bozulmalara neden olabilir.

- Geri Çekilme Belirtileri

Teknolojiye erişimin engellenmesi ya da sınırlanması durumunda, bireyde anksiyete, huzursuzluk, sinirlilik ve boşluk hissi gibi olumsuz duygusal tepkiler ortaya çıkmaktadır. Bu semptomlar, bireyin teknolojiye duyduğu psikolojik bağımlılığın bir göstergesi olarak değerlendirilir.

- Çatışma

Teknoloji kullanımı nedeniyle bireyin akademik, mesleki, sosyal veya ailevi sorumluluklarını ihmal etmesi ve bu nedenle çeşitli içsel (suçluluk, pişmanlık) ve dışsal (aileyle ya da iş çevresiyle çatışma) problemler yaşaması sık rastlanan bir durumdur. Bu çatışmalar, bireyin yaşamında ciddi işlevsellik kayıplarına yol açabilir.

- Nüksetme ve Yeniden Başlama

Birey teknoloji kullanımını azaltma ya da tamamen bırakma yönünde gönüllü girişimlerde bulunmasına rağmen bu hedefte başarısız olur ve eski kullanım düzeyine geri döner. Bu durum, bağımlılığın sürdürülebilir bir şekilde kontrol altına alınamadığını ve bireyin iradi kontrolünde zayıflama olduğunu göstermektedir.

- Tolerans Gelişimi

Birey zamanla aynı düzeyde haz ya da doyum elde edebilmek için teknoloji kullanım süresini artırma eğilimine girer. Bu tolerans gelişimi, bağımlılığın ilerleyen

aşamalarında daha belirgin hale gelir ve kullanım miktarındaki artış, bireyin yaşam dengesini daha fazla bozabilir.

- Ruh Hali Değişiklikleri

Teknoloji kullanımı bireyde geçici bir rahatlama, heyecan ya da kaçış duygusu yaratır. Bu durum, teknolojinin bir baş etme stratejisi olarak kullanıldığını ve bireyin psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla teknolojiye yöneldiğini göstermektedir. Ancak bu tür bir kullanım, uzun vadede duygusal düzenleme becerilerinin zayıflamasına yol açabilir.

Belirtilen bu semptomların görüldüğü bireyler teknoloji bağımlısı olarak ifade edilebilmektedir. Teknoloji bağımlılığı kendi içerisinde; bilgisayar bağımlılığı, internet bağımlılığı, online (dijital) oyun bağımlılığı, akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal medya bağımlılığı olarak alt başlıklarda sınıflandırılmaktadır.

Bağımlılık türlerinin hepsi ayrı bir öneme sahip olmakla birlikte, bunlar arasında yer alan akıllı telefon bağımlılığı teknolojiye ulaşmada kolaylık sağlaması sebebiyle ayrı bir öneme sahiptir. Tüm bunların yanında, birçok özelliğe sahip olan akıllı telefonların son yıllardaki hızlı gelişimiyle birlikte evrensel bir popülarite sağlamasına da sebep olmuştur. Bu gelişimle birlikte iletişim ve bilgi ortamında bir paradigma değişimini hızlandırmış ve birçok kullanıcının ilgi alanlarını, değerlerini ve arzularını yeniden şekillendirmiştir (Panova ve Carbonell, 2018: 252 ve James vd, 2023: 1-2).

Günümüzde dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla birlikte bireylerin akıllı telefon kullanım alışkanlıklarında belirgin değişimler gözlemlenmiştir. Bu süreçte akıllı telefonlar, yalnızca bir iletişim aracı olmanın ötesine geçerek gündelik yaşamın önemli bir parçası hâline gelmiştir. Sosyal medya platformları ise bireylerin içerik üretebildiği, paylaşımda bulunabildiği ve diğer kullanıcılarla etkileşim kurabildiği dijital ortamlar olarak sosyal ilişkilerin sürdürülmesinde önemli bir rol üstlenmektedir (İnce, 2025: 450-451; Yılmaz ve Korkmaz, 2024: 271; Sarıtaş ve Balcı, 2025: 81).

Kwon ve arkadaşları (2013), akıllı telefon bağımlılığını, bireyin telefonunu aşırı, zorlayıcı ve kontrolsüz bir biçimde kullanması sonucunda cihaza ya da içerisindeki içeriğe yönelik psikolojik bir bağımlılık geliştirmesiyle ortaya çıkan potansiyel bir psikolojik bozukluk olarak tanımlamaktadır. Söz konusu bağımlılık, bireyin akademik, sosyal ve mesleki işlevselliğinde çeşitli sorunlara yol açabilmekte; dikkat dağınıklığı, uyku problemleri, kaygı ve depresyon gibi ruhsal belirtilerle ilişkili olabilmektedir (Choi vd., 2015: 309). Yaşanılan sorunlar bunlarla kalmayıp, bireylerin zaman yönetiminde sorunlar yaşamasına, sosyal ve mesleki sorumluluklarını aksatmasına ve psikolojik iyi oluşlarının olumsuz etkilenmesine de neden olabilmektedir. Özellikle kontrolsüz ve aşırı kullanım davranışlarının yaygınlaşmasıyla birlikte, "akıllı telefon bağımlılığı" kavramı akademik literatürde sıkça tartışılmaya başlanmıştır. Bu kavram, bireyin akıllı telefon kullanımının olumsuz sonuçlarını fark etmesine rağmen bu davranışı sürdürmesi olarak tanımlanmakta ve çeşitli psikolojik, sosyal ve akademik sorunlarla ilişkilendirilmektedir (Elhai vd, 2017: 252-253). Akıllı telefon bağımlılığı günümüz toplumlarında giderek büyüyen bir sorun olarak ele alınmakta ve bu konuda yapılacak

araştırmaların önemini arttırmaktadır. Akıllı telefon bağımlılığının önlenmesine yönelik müdahalelerin çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir (Bostan ve Kalyon, 2024: 106).

İş ortamında bağımlılığın önlenmesinde, akıllı telefon kullanımını sınırlandırmaya yönelik kurumsal politikalar ve çalışanlar arasında yüz yüze iletişimi destekleyen uygulamaların kullanımı, çalışanların iş tatmini düzeylerini ve kariyer gelişimlerini olumlu yönde etkileyebilmektedir (Kılıç Özkaynar, 2024: 1829). Ayrıca "duyguların akıllıca kullanımı" anlamına gelen duygusal zekânın iş hayatında başarının temel belirleyicilerinden biri olduğu kabul edilmektedir. Bununla birlikte, bireylerin duygularını yönetme biçimi yalnızca başarı üzerinde değil, aynı zamanda örgüte, işe veya kişilere karşı geliştirdikleri bağlılık ve bağımlılık düzeyi üzerinde de etkili olmaktadır. Özellikle duygusal zekâ düzeyi yüksek bireylerin, iş ortamında kurdukları ilişkileri daha sağlıklı yönetebildikleri; buna bağlı olarak örgütsel bağlılıklarının güçlendiği ve psikolojik bağımlılık eğilimlerinin daha kontrollü biçimde şekillendiği değerlendirilmektedir (Yelkikalan, 2006: 48).

Akıllı telefon bağımlılığına ilişkin literatürün gelişimini ve temel araştırma eğilimlerini ortaya koymaya yönelik bibliyometrik çalışmalar bulunmasına rağmen, bu çalışmaların alanı daha genel bir çerçevede ele aldığı görülmektedir. Khan ve Khan (2022: 199), akıllı telefon bağımlılığı literatürünü bibliyometrik olarak inceleyerek araştırmaların özellikle tıp ve psikoloji alanlarında yoğunlaştığını ve incelenen çalışmaların önemli bir bölümünde üniversite öğrencilerinin örneklem olarak kullanıldığını belirtmiştir. Benzer şekilde Wong vd. (2024: 1), akıllı telefon bağımlılığı literatürünün genel yapısını incelemiş; risk ve koruyucu faktörler, nörobiyolojik mekanizmalar, müdahaleler, yaygınlık, olumsuz sonuçlar ve ölçek geliştirme gibi temaların alanda öne çıktığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, çalışanları ve çalışma yaşamını doğrudan merkeze alarak bu alandaki bilimsel üretimin kavramsal ve sosyal yapısını bütüncül biçimde inceleyen çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışma, akıllı telefon bağımlılığı literatürünü çalışan ve çalışma yaşamı çerçevesinde ele alarak; tükenmişlik, performans, bağlılık ve iş-ev etkileşimi gibi örgütsel temaların alan içerisindeki konumunu ortaya koymayı amaçlaması bakımından mevcut bibliyometrik çalışmalardan ayrılmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusundaki bilimsel yayınları bibliyometrik analiz yöntemiyle inceleyerek, alanın gelişimsel eğilimlerini, öncü araştırmacılarını, etkili dergilerini, atıf yapısını ve iş birliği ağlarını ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, akıllı telefon bağımlılığına ilişkin literatürün yıllara göre gelişimi, coğrafi dağılımı, kullanılan anahtar kavramlar ve araştırma temaları sistematik olarak analiz edilerek, alandaki mevcut durumun kapsamlı bir haritası çıkarılacaktır. Ayrıca elde edilen veriler doğrultusunda, literatürdeki boşluklar ve gelecekteki araştırmalar için potansiyel yönelimler belirlenmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda çalışma hem araştırmacılar hem de uygulayıcılar için alana ilişkin bütüncül bir perspektif sunmayı hedeflemektedir.

2. YÖNTEM

Bu çalışmanın amacı, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığını ele alan bilimsel literatürün gelişimini, kavramsal yapısını, bilimsel üretkenliğini, atıf yapısını ve iş birliklerini ortaya koymaktır. Literatür taraması yapılarak akıllı telefon bağımlılığı alanındaki çalışmaların incelenmesi ve gelecekteki araştırmacılara önerilerde bulunulması, çalışmanın önemini oluşturmaktadır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz kullanılmıştır. Bibliyometri, yazılı yayınların nicel analizini sağlamak için kullanılan bir yöntemdir (Ellegaard ve Wallin, 2015: 1810).

Günümüzde bibliyometrik analiz gitgide artan bir öneme sahip olmaktadır. Gephi, Leximancer, VOSviewer gibi bibliyometrik yazılımların yaygınlaşması ve Scopus ve Web of Science gibi bilimsel veri tabanlarının kullanılabilir olması ve erişilebilirliğinin kolaylaşması bu analizin daha çok görülmesindeki sebepler arasında sayılabilir. Bibliyometrik analiz bir moda değildir, aksine büyük hacimli bilimsel verilerin işlenmesindeki faydası bu analizin artan ilgisine yol açmıştır. Bibliyometrik analiz, makale ve dergi performansında, iş birliği modellerinde ve araştırma bileşenlerinde ortaya çıkan eğilimleri gözler önüne sermek ve mevcut literatürde belirli bir alanın entelektüel yapısını keşfetmek için kullanılmaktadır (Donthu vd., 2021: 285-286). Büyük verileri anlamlandırmak için yapılan titiz çabalar sayesinde bibliyometrik analiz, incelenen alanın kümülatif bilimsel bilgisini ve detaylarını haritalamaya ve anlamaya yardımcı olur. Bu nedenle, iyi yürütülen bir bibliyometrik araştırma tüm alanlarda güçlü bir temel sağlayabilir (Passas, 2024: 1014-1015).

Araştırma verilerinin elde edilmesinde Web of Science (WoS) Core Collection veri tabanı kullanılmıştır. Veriler 05.08.2026 tarihinde yapılan tarama sonucunda elde edilmiştir. 2026 yılı henüz tamamlanmamış olduğundan, kısmi yıl verilerinin bibliyometrik göstergeler üzerindeki olası etkilerini önlemek amacıyla 2026 yılı analiz kapsamına alınmamıştır. Nihai veri setinde yer alan yayınların 2002–2025 yılları arasında yayımlandığı belirlenmiştir.

Arama, Web of Science Core Collection veri tabanında başlık, özet, yazar anahtar kelimeleri ve Keywords Plus alanlarını kapsayan Topic (TS) alanı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin literatürün kapsamlı biçimde incelenebilmesi amacıyla, arama stratejisinde aynı veya benzer olguları ifade eden farklı kavramlara yer verilmiştir. Bu doğrultuda akıllı telefon bağımlılığına ilişkin "smartphone addiction", "problematic smartphone use", "problematic mobile phone use", "mobile phone addiction", "cell phone addiction", "compulsive smartphone use" ve "excessive smartphone use" terimleri; çalışma yaşamına ilişkin olarak ise "employee", "worker", "workplace", "working adult", "staff", "occupational" ve "work-related" terimleri kullanılmıştır. Bu kavramlar birebir aynı anlamı taşımamakla birlikte, problemli akıllı telefon kullanımının farklı görünümlerini kapsayan ilişkili araştırma alanlarını temsil etmektedir. Çalışanlar ve çalışma yaşamı bağlamındaki ilgili yayınların tarama dışında kalmasını önlemek amacıyla söz konusu kavramlar arama stratejisine dâhil

edilmiştir. Böylece söz konusu kavramlar çalışmada klinik veya tanısal açıdan eş anlamlı kabul edilmeyerek çalışanların problemli, aşırı veya kontrolsüz akıllı telefon kullanımını ele alan ilişkili araştırma alanlarını kapsamak amacıyla birlikte değerlendirilmiştir. Arama dizisi, ("smartphone addiction" OR "problematic smartphone use" OR "problematic mobile phone use" OR "mobile phone addiction" OR "cell phone addiction" OR "compulsive smartphone use" OR "excessive smartphone use") AND ("employee" OR "worker" OR "workplace" OR "working adult" OR "staff" OR "occupational" OR "work-related") şeklinde oluşturulmuştur.

İncelenen araştırma alanındaki bilimsel yayın sayısının sınırlı olması nedeniyle literatürün kapsamını daraltmamak amacıyla makaleler ve konferans bildirileri araştırma kapsamına alınmıştır. Yalnızca İngilizce dilindeki yayınlar kullanılmıştır. Nihai veri seti, belirlenen arama dizisinin yanı sıra yayın türü ve dil filtrelerinin uygulanması sonucunda oluşturulmuştur. İlk aşamada akıllı telefon bağımlılığına ilişkin kavramlar kullanılarak gerçekleştirilen geniş kapsamlı taramada 449 kayda ulaşılmıştır. Araştırmanın çalışanlar ve çalışma yaşamı bağlamına odaklanması nedeniyle ikinci aşamada arama stratejisine 'employee', 'worker', 'workplace', 'working adult', 'staff', 'occupational' ve 'work-related' terimleri dâhil edilmiştir. Bu arama stratejisi sonucunda, belirlenen yayın türü ve dil kriterlerini karşılayan toplam 50 doküman nihai veri setini oluşturmuştur. Arama sonucunda elde edilen 50 dokümanın araştırmanın kapsamıyla uyumluluğunu değerlendirmek amacıyla yayınların başlık ve özetleri incelenmiştir. Bu incelemede çalışmaların çalışanlar, çalışma ortamı veya çalışma yaşamıyla ilişkili bir bağlam içerip içermediği kontrol edilmiştir. Böylece yalnızca arama terimlerinin metinde yer almasına dayalı bir seçim yapılmasının önüne geçilerek, nihai veri setinin araştırmanın çalışanlar ve çalışma yaşamı odağıyla uyumlu olması sağlanmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen bibliyografik verilerin analizinde R tabanlı Bibliometrix paketinin web arayüzü olan Biblioshiny kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz kapsamında araştırma alanının kavramsal yapısını, bilimsel üretkenliğini, atıf etkisini ve sosyal yapısını ortaya koymaya yönelik analizler gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda kavramsal yapının incelenmesinde anahtar kelime eş-oluşum ağı, tematik harita ve Çoklu Uyum Analizi (MCA); bilimsel üretkenliğin değerlendirilmesinde kaynak, yazar, kurum ve ülke analizleri; bilimsel etkinin belirlenmesinde atıf analizi, araştırma alanındaki iş birliklerinin incelenmesinde ise yazarlar ve ülkeler arası iş birliği ağlarından yararlanılmıştır. Analizler gerçekleştirilirken Biblioshiny yazılımının varsayılan analiz parametreleri kullanılmış, araştırmacı tarafından ayrıca bir eşik değeri veya özel parametre tanımlanmamıştır. Ülke üretkenliği analizinde, yayınlarda yer alan yazar adreslerine bağlı ülke bilgileri esas alınmış ve uluslararası ortak yazarlı yayınlar ilgili ülkelerin her biri için değerlendirmeye alınmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın verileri bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Bibliyometrik analiz için kullanılacak araştırma verileri için Web of Science (WOS) veri tabanında bulunan, 2002-2025 zaman aralığını kapsayacak şekilde toplam 50 doküman taranmıştır.

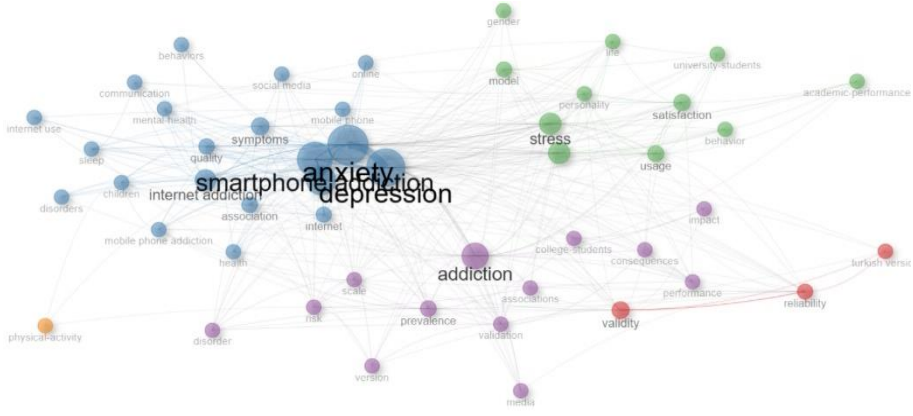
Benzer bibliyometrik araştırmalarda kullanılan analiz yaklaşımlarından hareketle (Tok ve Cumurcu, 2024), araştırma verileri; kavramsal yapı, kaynak, yazar üretkenliği, kurum/ülke üretkenliği, atıf, kelime ve sosyal yapı olmak üzere yedi başlık altında analiz edilmiştir. Tablo 1'de, akıllı telefon bağımlılığı alanında Web of Science'ta yayımlanan eserlere ilişkin genel bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışanlar ve Çalışma Yaşamı Çerçevesinde Yazılan Eserler Hakkında Genel Bilgiler

Veriler Hakkında Temel Bilgiler	Sonuçlar
Zaman aralığı	2002-2025
Kaynaklar	45
Dokümanlar	50
Yıllık büyüme oranı %	2,93
Anahtar Kelimeler Artı (ID)	174
Yazarların Anahtar Kelimeleri (DE)	161
Yazarlar	134
Tek yazarlı makale sayısı	5

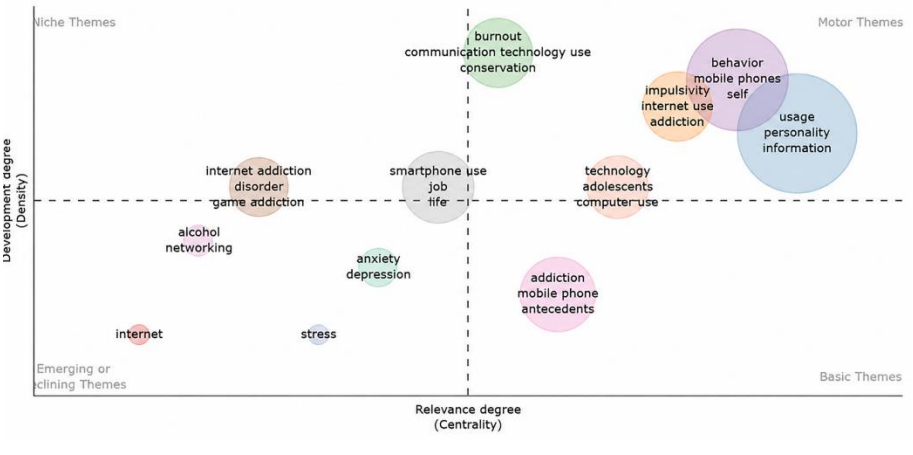
a.Kavramsal Yapı Analizi

Araştırmanın kavramsal yapı analizi kapsamında, anahtar kelime eş-oluşum ağı, tematik harita ve Çoklu Uyum Analizi (MCA) bulgularına yer verilmiştir. Anahtar kelimelere göre kavramsal yapıya ait eş-oluşum ağı Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1: Kavramsal yapı için anahtar kelime kullanım ağı

Şekil 1 incelendiğinde, anahtar kelimelere dayalı kavramsal yapı için oluşturulan ortak kullanım ağı içerisinde, yazarların kullandığı anahtar kelimelerin farklı kümelere ayrılmış olduğu görülmektedir. En sık rastlanan anahtar kelimeler; birinci kümede "anksiyete, depresyon, akıllı telefon bağımlılığı, internet bağımlılığı", olduğu görülürken ikinci kümede "yaygınlık, davranış, bağımlılık" ve üçüncü kümede "stres, memnuniyet ve "davranış" olmuştur. Yayın başlıklarına göre kavramsal yapıya ilişkin oluşturulan tematik harita şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2: Yayın başlıklarına göre kavramsal yapıya ait tematik harita

Şekil 2'de görülen harita iki eksenden oluşmaktadır. Çünkü, haritada her anahtar kelime ağı iki parametre ile karakterize edilmiştir. Bunlardan ilki merkezilik olarak isimlendirilir ve x ekseninde gösterilir. Bir ağın diğer ağlarla etkileşim derecesini ölçer. İkincisi ise, yoğunluktur ve y ekseninde gösterilir (Muñoz-Leiva vd., 2012:

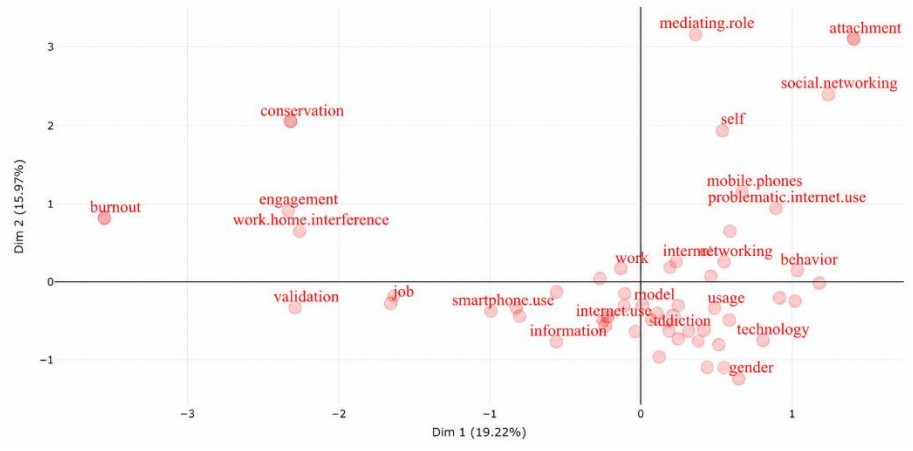
1080). İki parametreye sahip, iki boyutlu bir uzayda haritalanan ve dört çeyreğe ayrılan şekil 2'deki gösterim aşağıdaki özelliklere sahiptir (Callon vd., 1991: 166-167)

• Üst sağ çeyrek motor temalar olarak isimlendirilir. Genel ağın merkezindedir yani diğer kümelere güçlü bir şekilde bağlıdırlar. Aynı zamanda yoğun iç bağlantılara sahiptirler. Bu çeyrek bir anlamda dosyanın çekirdeğini oluşturur. Konumları stratejiktir. Güçlü merkezilik ve yüksek yoğunluk sunarlar (López-Robles vd., 2021). Motor temalar içerisinde "usage–personality–information", "behavior–mobile phones–self" ve "impulsivity–internet use–addiction" kümelerinin yer alması, literatürün ağırlıklı olarak kullanım davranışı, bireysel özellikler ve problemli teknoloji kullanımı eksenlerinde geliştiğini göstermektedir. Bunun yanında "burnout–communication technology use–conservation" kümesinin motor temalar arasında bulunması, teknoloji kullanımının tükenmişlik gibi çalışan sonuçlarıyla ilişkilendirildiği araştırma hattının da gelişmiş bir tematik yapı sergilediğine işaret etmektedir.

• Üst sol çeyrek iyi gelişmiş iç bağlara sahiptir bununla birlikte önemsiz dış bağlara da sahiptir. Bu nedenle alan için yalnızca marjinal öneme sahiptirler. Bu temalar çok uzmanlaşmış ve çevresel karakterdedir. Niş tema olarak isimlendirilirler. Burada "Internet addiction–disorder–game addiction" bu bölgede bulunmaktadır. Dolayısıyla internet ve oyun bağımlılığı kendi içerisinde gelişmiş bir literatüre sahip olmakla birlikte akıllı telefon kullanımı araştırmalarının merkezi temalarıyla görece daha sınırlı bağlantıya sahip görünmektedir.

• Alt sol çeyrekte yer alan temalar gelişmekte olan veya gerileyen temalar olarak adlandırılmaktadır. Bu temalar düşük merkezilik ve düşük yoğunluk değerlerine sahip olduğundan, araştırma alanı içerisindeki bağlantıları ve kendi iç gelişmişlik düzeyleri görece sınırlıdır. Bu çeyrekte "anxiety–depression", "stress" ve "internet" temaları yer almaktadır. Söz konusu temaların bu bölgede konumlanması, incelenen veri setinde henüz güçlü ve merkezi bir kavramsal yapı oluşturmadıklarını göstermektedir. Bununla birlikte, tematik haritanın belirli bir döneme ait statik yapısı nedeniyle bu temaların gelişmekte olan mı yoksa gerileyen temalar mı olduğunu kesin olarak belirlemek mümkün değildir. Böyle bir değerlendirme için farklı dönemleri karşılaştıran tematik evrim analizlerine ihtiyaç bulunmaktadır.

• Alt sağ çeyrekte yer alan temalar temel temalar (basic themes) olarak adlandırılmaktadır. Bu temalar yüksek merkeziliğe ancak düşük yoğunluğa sahiptir. Dolayısıyla araştırma alanının genel yapısıyla güçlü biçimde ilişkili olmalarına karşın, kendi içlerinde görece düşük gelişmişlik düzeyi göstermektedirler. Bu çeyrekte "addiction–mobile phone–antecedents" kümesi yer almaktadır. Söz konusu kümenin temel temalar içerisinde konumlanması, bağımlılık, mobil telefon kullanımı ve bunların öncüllerine ilişkin çalışmaların alanın genel kavramsal yapısıyla yakından ilişkili olduğunu; ancak motor temalara kıyasla daha düşük bir iç gelişmişlik düzeyine sahip olduğunu göstermektedir. Şekil 3'te kavramsal yapıya ilişkin Çoklu Uyum Analizi (MCA) sonuçları sunulmuştur.

Şekil 3: Anahtar Kelimelere Dayalı Kavramsal Yapı Haritası

Şekil 3'te, R tabanlı bibliyometrik analiz kapsamında anahtar kelimelerin kavramsal yapı içerisindeki konumlarını gösteren iki boyutlu harita sunulmaktadır Analizde 55 anahtar kelime arasındaki ilişkiler Çoklu Uyum Analizi (MCA) kullanılarak iki boyutlu düzlemde görselleştirilmiştir. Haritada birbirine yakın konumlanan kavramlar, incelenen literatürde birbiriyle daha yakın ilişkili kavramsal yapıları ifade etmektedir. Buna göre "behavior", "smartphone use", "technology", "mobile phones", "social networking" ve "internet" gibi kavramların birbirine görece yakın konumlandığı görülmektedir. Buna karşılık "burnout", "engagement" ve "work-home interference" gibi çalışma yaşamıyla ilişkili kavramların diğer kavramlardan görece farklı bir konumda yer alması, işletme ve örgütsel davranış bağlamındaki araştırma temasının kavramsal yapı içerisinde belirginleştiğine işaret etmektedir. Bu bulgu, akıllı telefon bağımlılığı literatüründe bireysel ve teknolojik kullanım davranışlarının yanı sıra çalışan ve çalışma yaşamıyla ilişkili örgütsel sonuçların da kavramsal yapı içerisinde yer aldığını göstermektedir.

b.Kaynak Analizi

Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin yayınların kaynaklara göre dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir. En çok yayın yapan 10 kaynak sıralanmıştır.

Tablo 2. Yayınların Dağılımı

Kaynak	Doküman
Vivat Academia	3
Addicta-The Turkish Journal On Addictions	2
Computers In Human Behavior	2
Information Development	2
2015 48th Hawaii International Conference On System Sciences (Hicss)	1
2019 4th International Conference On Smart And Sustainable Technologıes (Splitech)	1
2nd International Sympoiıum Istmet 2015 Technology Management \& Emerging Technologies	1
Addiction	1
Amcis 2015 Proceedings	1
Asian Journal of Business Ethics	1

En çok yayın yapan kaynaklar arasında ilk sırayı Vivat Academia (3) almaktadır. Bunu takiben Addicta-The Turkish Journal On Addictions (2), Computers In Human Behavior (2), Information Development (2) incelenen alanda en çok makale yayınlayan kaynaklar olarak belirlenmiştir.

c. Yazar üretkenlik analizi

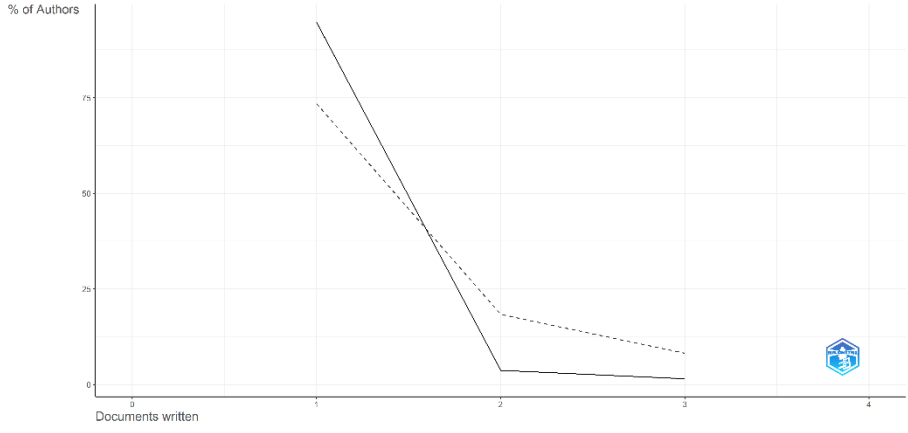
Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda üçüncü alt boyut olan yazar üretkenliği analizi için; en çok yayın yapan yazarlar ve

yayınların üretkenlik dağılım bulguları incelenmiştir. En çok yayını olan yazarların dağılımı Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: Yazarların dağılımı

Yazarlar	Makaleler	Ortak Yazarlı Makalelere Bireysel Katkı
Kutlu D	3	1,00
Yıldız S	3	1,00
Alam M	2	0,31
Li L	2	1,00
Lin Ttc	2	1,00
Moqbel M	2	0,31
Yıldız R	2	0,67
Aboelmaged M	1	0,50
Ahn H	1	0,25
Alan H	1	0,33

Tablo 3 incelendiğinde, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda en fazla yayına sahip yazarların Kutlu D (f = 3) ve Yıldız S (f = 3) olduğu, bu yazarları Alam M'nin (f = 2) izlediği görülmektedir. Yazar üretkenlik analizinin sonuçları aşağıda görülen şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4: Yazar Üretkenliği Dağılımı

Şekil 4'de, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı alanındaki yazar üretkenliğinin dağılımı sunulmaktadır. Bulgulara göre toplam 134 yazarın 127'si (%94,8) bir, 5'i (%3,7) iki ve 2'si (%1,5) üç yayına sahiptir. Bu dağılım, araştırma alanındaki yazarların büyük çoğunluğunun literatüre tek bir yayınla katkıda bulunduğunu, birden fazla yayın üreten yazarların ise oldukça sınırlı olduğunu göstermektedir. Buna göre alanda sürekli ve yüksek düzeyde yayın üreten yerleşik bir yazar grubunun henüz belirginleşmediği söylenebilir.

d.*Kurum/Ülke üretkenlik analizi*

Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin dördüncü alt boyutta en çok yayın yapan kurumlar ve en fazla yayın yapan ülkeler yer almaktadır. Tablo 4 bize en çok yayın yapan kurumları göstermektedir.

Tablo 4. Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda en fazla yayın üreten kurumlar (en fazla yayın sayısına sahip 10 kurum)

Kurum	Makale sayısı
Akdenız Üni	5
Nantes Üni	5
Natl Inst Mental Hlth And Neurosci	4

Üni Sharjah	4
Üni Texas Rıo Grande Valley	4
Yunnan Üni	4
Al Aın Üni.	3
Selcuk Üni	3
Southeast Mıssourı State Üni.	3
Sungkyunkwan Üni.	3

Tablo 4 incelendiğinde, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda en fazla yayın üreten kurumların Akdeniz Üniversitesi (5) ve Nantes Üniversitesi (5) olduğu görülmektedir. Bu kurumları dört yayınla National Institute of Mental Health and Neurosciences, University of Sharjah, University of Texas Rio Grande Valley ve Yunnan University izlemektedir.

Tablo 5. Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda en fazla yayın üreten ülkeler (yayın sayısı en fazla olan 10 ülke)

Ülke	f
USA	28
Çin	15
Güney Kore	14
UK	13
Fransa	10

Kanada	7
Türkiye	6
Almanya	4
Hindistan	4
İtalya	4

Tablo 5 incelendiğinde, ülke düzeyindeki bilimsel üretimde ABD'nin 28 yayınla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. ABD'yi Çin (15), Güney Kore (14), Birleşik Krallık (13) ve Fransa (10) izlemektedir. Türkiye ise altı yayınla ilk on ülke arasında yer almaktadır. Bu bulgular, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin bilimsel üretimin özellikle ABD, Doğu Asya ve Avrupa ülkelerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

e.Alıntı analizi

Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin beşinci alt boyut atıf analizidir.

Tablo 6. En Fazla Atıf Alan Yayınlara Sahip İlk 10 Ülke

Ülke	Toplam Atıf	Ortalama Makale Atıfları
İspanya	767	383,50
ABD	338	37,60
Birleşik Krallık	300	75,00
Korea	173	43,20
Kanada	102	51,00

Çin	97	19,40
Almanya	45	22,50
Fransa	43	21,50
Türkiye	25	12,50
Hindistan	24	24,00

Tablo 6 incelendiğinde, İspanya'nın 767 toplam atıf ve 383,50 makale başına ortalama atıf ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Toplam atıf sayısında İspanya'yı ABD (338) ve Birleşik Krallık (300) izlemektedir. Makale başına ortalama atıf açısından ise İspanya'nın ardından Birleşik Krallık (75,00) ve Kanada (51,00) gelmektedir. Bu bulgular, ülkelerin yayın üretkenliği ile atıf etkisinin aynı sıralamayı göstermediğini ve bilimsel etkinin değerlendirilmesinde toplam atıf ile makale başına ortalama atıf göstergelerinin birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir.

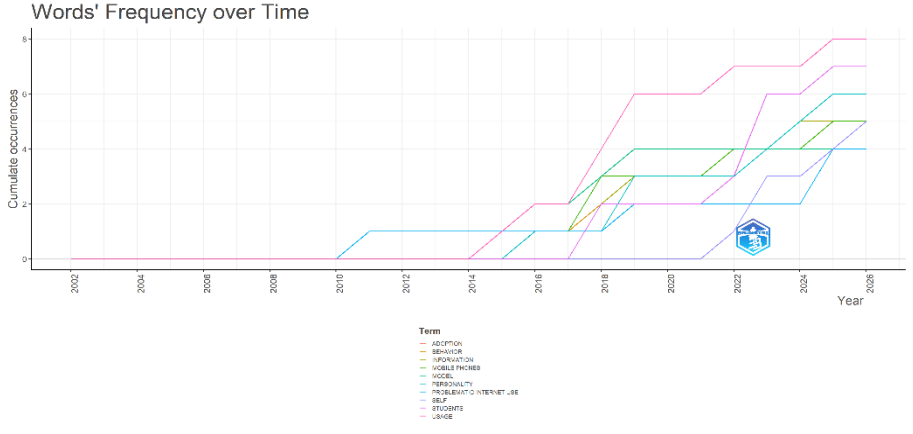
f.Kelime analizi

Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı literatürünün incelenmesinde kullanılan altıncı alt boyut, kelime analizidir. Bu boyut, alandaki çalışmaların içeriksel eğilimlerini anlamaya yönelik olarak gerçekleştirilen metin madenciliği temelli analizleri kapsamaktadır. Kelime analizi kapsamında, yayınlarda sıkça kullanılan kavramların, anahtar kelimelerin ve tematik ifadelerin hem yoğunluk düzeyleri hem de zamansal değişim dinamikleri değerlendirilmiştir. Bu analizlerin temel amaçlarından biri, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunun hangi temalar etrafında şekillendiğini ve bu temaların zaman içerisinde nasıl bir evrim geçirdiğini bir bibliyografik koleksiyondaki anahtar kelimelerden, başlıklardan veya özetlerden çıkarılan terimleri haritalamak ve kümelemek için bir sözcük eş oluşum ağı kullanarak bir çerçevenin kavramsal yapısını çizmektir (Aria ve Cuccurullo, 2017). Kelime bulutu yöntemi ile, alanda en sık tekrar eden kelimeler görsel olarak sunulmuştur. Kelime bulutları, bir araştırma alanında hangi terimlerin öne çıktığını görselleştirmek açısından oldukça etkilidir. Görselleştirilen bu kelimeler, genellikle makale başlıkları, özetler, anahtar kelimeler ve bazen tam metinler üzerinden elde edilmekte olup, literatürdeki öncelikli odak noktalarını göstermektedir. Şekil 5'de akıllı telefon bağımlılığı konusunda yayınlarda kullanılan anahtar kelimelere göre oluşturulmuş kelime bulutu yer almaktadır.

Şekil 5: Kelime Bulutu

Şekil 5'te, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde yayınlarda kullanılan anahtar kelimelere göre oluşturulan kelime bulutu yer almaktadır. "Mobil kullanım", "bağımlılık", "kişilik", "bilgi", "davranış", "akıllı telefon kullanımı", "teknoloji" ve "benimseme" kavramlarının daha görünür olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında "iş", "tükenmişlik", "performans", "bağlılık" ve "iş-ev çatışması" gibi çalışma yaşamıyla ilişkili kavramların da literatürde yer aldığı görülmektedir. Bu görünüm, akıllı telefon bağımlılığı araştırmalarında bireysel ve teknolojik kullanım temalarının yanı sıra çalışan ve örgütsel sonuçlara ilişkin kavramların da ele alındığını göstermektedir.

Şekil 6: Anahtar Kelimelerin Yıllara Göre Kullanım Sıklığı

Şekil 6 incelendiğinde, araştırma alanında öne çıkan kavramların kullanım sıklıklarının yıllar içerisinde farklılaştığı ve özellikle son dönemlerde artış gösterdiği görülmektedir. Bu durum, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin literatürün zaman içerisinde geliştiğini ve araştırma konularının çeşitlendiğini göstermektedir. Farklı kavramların farklı dönemlerde daha görünür hâle

gelmesi, alanın yalnızca akıllı telefon kullanımı ve bağımlılık ekseninde değil, bu kullanımla ilişkili farklı bireysel ve çalışma yaşamı temaları doğrultusunda da genişlediğine işaret etmektedir.

g.Sosyal yapı analizi

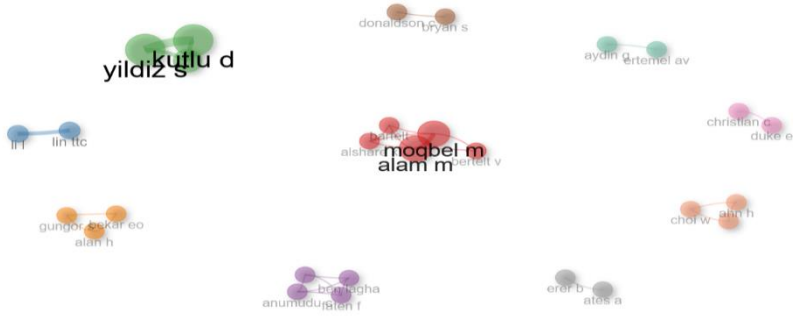
Çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin çalışmaların yedinci alt boyutunu sosyal yapı analizi oluşturmaktadır. Bu alt boyut, literatürdeki bilimsel etkileşimlerin ve iş birliklerinin yapısal özelliklerini anlamaya yönelik bir yaklaşımı temsil etmektedir. Sosyal yapı analizi kapsamında, özellikle yazarlar arasındaki iş birliği ağı ve ülkeler arasındaki akademik iş birlikleri mercek altına alınmaktadır. Bu tür analizlerde, genellikle sosyal ağ analizi yöntemleri kullanılarak, iş birliğine dayalı ilişkiler grafiksel olarak modellenmekte ve çeşitli yapısal metriklerle değerlendirilmektedir (Wasserman ve Faust, 1994: 17).

Yazarlar arası iş birliği analizinde, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda hangi araştırmacıların merkezî konumda olduğu, kimlerin daha fazla yayın yaptığı ya da çok sayıda farklı araştırmacıyla ortak çalışmalarda bulunduğu gibi ölçütler değerlendirilmektedir. Yazarlar arası iş birliği analizi, araştırmacıların ortak yazarlık ilişkilerinden hareketle alandaki bilimsel iş birliği yapısının ve araştırmacı kümelerinin belirlenmesine olanak sağlamaktadır. Ağ içerisinde oluşan kümeler, araştırmacıların hangi gruplar etrafında ortak yayın üretme eğiliminde olduklarını göstermekte ve alanın sosyal yapısının değerlendirilmesine katkı sağlamaktadır (Freeman, 1979: 216). Ayrıca, oluşan kümeler, akademik toplulukların yapısını anlamaya katkı sağlamakta ve belirli temalar etrafında kümelenen araştırma gruplarını ortaya çıkarmaktadır (Newman, 2004: 5204).

Bunun yanı sıra, ülkeler arası iş birliği analizleri de bu boyutun önemli bir parçasıdır. Hangi ülkelerin akıllı telefon bağımlılığı konusuna daha fazla ilgi gösterdiği, hangi ülkelerin daha fazla yayın yaptığı ve bu ülkeler arasındaki akademik iş birliği yoğunluğu gibi konular bu analizle değerlendirilir. Örneğin, yayın üretiminde yüksek oranda katkı sağlayan ülkeler ile daha az katkı sağlayan ancak stratejik iş birlikleri kuran ülkeler arasındaki ilişkiler, bilimsel üretimin küresel ölçekteki dağılımını anlamaya olanak tanır (Glänzel ve Schubert, 2005: 258). Aynı zamanda bu analizler, gelişmekte olan ülkelerin bu alandaki bilimsel üretime nasıl entegre olduğu ya da hangi ülkelerle daha yoğun etkileşim içerisinde bulunduğu gibi çıkarımlara da olanak sağlar.

Bu kapsamda yapılan sosyal yapı analizleri, yalnızca mevcut durumu betimlemekle kalmaz, aynı zamanda gelecekteki araştırma stratejileri için de yol gösterici olabilir. İş birliği düzeyi düşük olan bölgeler veya araştırmacılar, potansiyel akademik ortaklıklar için belirlenebilir; disiplinler arası çalışmalar teşvik edilebilir. Dolayısıyla sosyal yapı analizi, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin bilimsel etkileşimlerin yapısını ortaya koyarak hem yazarlar hem

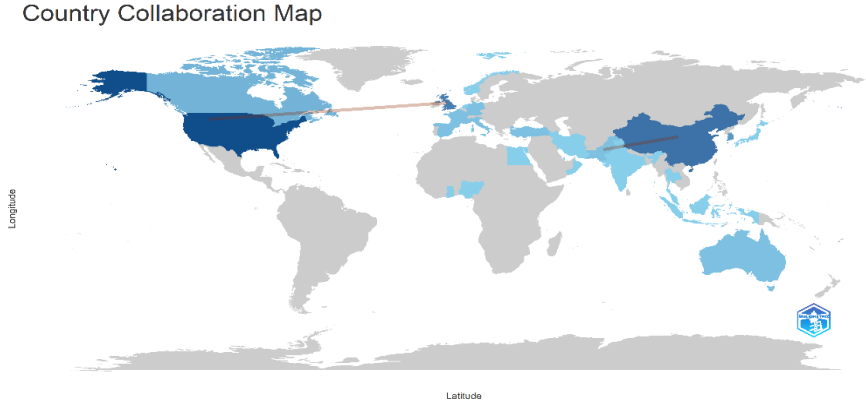
de ülkeler arasındaki iş birliklerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Şekil 7: Yazarlar Arasında İş Birliği Ağı

Şekil 7 incelendiğinde, yazarlar arası iş birliği ağında farklı büyüklüklere sahip on kümenin oluştuğu görülmektedir. Bu kümeler, araştırmacıların ortak yazarlık ilişkileri doğrultusunda belirli gruplar etrafında bir araya geldiklerini göstermektedir. Ağdaki en büyük küme beş yazardan oluşmaktadır. Bu kümede Alam M., Moqbel M., Alshare K., Bartelt ve Bertelt V. yer almaktadır. Söz konusu yazarların aynı küme içerisinde bulunması, ortak yazarlık ilişkileri aracılığıyla birbirleriyle bağlantılı bir araştırmacı grubunu oluşturduklarını ifade eder. Bununla birlikte, ağda çok sayıda ayrı kümenin bulunması, alandaki yazar iş birliklerinin bütünleşik tek bir yapıdan ziyade farklı araştırmacı grupları etrafında şekillendiğine işaret etmektedir.

Şekil 8 ise, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin bilimsel yayınlarda ülkeler arasındaki iş birliği ağını sunmaktadır. Bu ağ haritası, ilgili alanda hangi ülkelerin daha etkin rol üstlendiğini ve uluslararası düzeyde hangi ülkeler arasında güçlü iş birliklerinin kurulduğunu görselleştirmektedir. Ülkeler arası iş birliği ağları, akademik bilginin küresel ölçekte paylaşılmasını ve disiplinler arası yaklaşımların geliştirilmesini destekleyen önemli bir göstergedir.

Şekil 8: Akıllı Telefon Bağımlılığı İlgili Yayınlarda Ülke Çapında İş Birliği Ağı

Şekil 8 incelendiğinde, ülkeler arasında gerçekleştirilen bilimsel iş birlikleri görülmektedir. Çin–Avustralya–Almanya–Pakistan–Birleşik Krallık arasındaki iş birliklerinin yoğunlaştığı belirlenmiştir.

4. TARTIŞMA

Son yıllarda dijital teknolojilerde yaşanan hızlı gelişmeler, bireylerin günlük yaşam pratiklerini köklü bir şekilde dönüştürmüştür. Bu dönüşümün en belirgin örneklerinden biri, akıllı telefonların yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelmesidir. Akıllı telefonlar yalnızca iletişim amaçlı değil; bilgiye ulaşma, eğlence, sosyal medya kullanımı, alışveriş ve eğitim gibi birçok farklı işlev için kullanılmaktadır. Cihazların taşınabilir ve her an erişilebilir olması, bireylerin akıllı telefonları sürekli olarak yanlarında taşıyabilmelerini ve zamanlarının önemli bir bölümünü bu cihazlarla geçirmelerini kolaylaştırmaktadır.

Çalışma yaşamı açısından akıllı telefon bağımlılığı, yalnızca bireysel bir sorun olmanın ötesinde örgütsel açıdan da önem taşıyan bir konu olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, çalışma saatlerinde akıllı telefon kullanımına yönelik örgütsel düzenlemelerin ve dijital farkındalık eğitimlerinin çalışanların problemli akıllı telefon kullanımı üzerindeki etkilerinin gelecekteki araştırmalarda incelenmesi önerilebilir. Bu araştırmada çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı alanındaki çalışmalar bibliyometrik göstergelerle incelenmiştir. Araştırma kapsamındaki yayınların kavramsal yapısı, bilimsel üretkenliği, atıf etkisi ve sosyal yapısı birlikte değerlendirildiğinde, akıllı telefon bağımlılığının yalnızca bireysel bir teknoloji kullanım sorunu olarak ele alınmadığı; psikolojik, davranışsal ve örgütsel sonuçlarla ilişkilendirilen çok boyutlu bir araştırma alanı olduğu görülmektedir. Çalışmanın 2002–2025 dönemini kapsayan veri setinde 50 dokümanın 45 farklı kaynağa dağılması, alanın henüz belirli dergiler etrafında yoğunlaşmış güçlü bir yayın çekirdeğine sahip olmadığını düşündürmektedir. Bu dağınık yayın yapısı, çalışanların akıllı telefon bağımlılığı konusunun farklı disiplinlerin kesişiminde ele alınan ve henüz belirli dergiler etrafında yoğunlaşmamış bir araştırma alanı olduğunu düşündürmektedir.

Araştırmanın kavramsal yapı bulguları, bağımlılık kavramının alanın temel eksenlerinden biri olduğunu ortaya koymaktadır. Eş-oluşum ağında bağımlılık kavramının anksiyete, depresyon, akıllı telefon, internet bağımlılığı, davranış, stres ve memnuniyet gibi kavramlarla birlikte yer alması, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde problemli akıllı telefon kullanımının farklı psikolojik ve davranışsal kavramlarla birlikte ele alındığını göstermektedir.

Tematik harita bulguları alanın bu çok boyutlu yapısını daha açık biçimde ortaya koymaktadır. “Usage–personality–information”, “behavior–mobile phones–self” ve “impulsivity–internet use–addiction” kümelerinin motor temalar içerisinde yer alması, akıllı telefon kullanım davranışı, kişilik özellikleri ve bağımlılık ilişkilerinin literatürün gelişmiş ve merkezi araştırma eksenlerini oluşturduğunu göstermektedir. Bununla birlikte “burnout–communication technology use–conservation” kümesinin de motor temalar arasında bulunması, araştırmanın işletme ve örgütsel davranış

açısından en dikkat çekici bulgularından biridir. Bu bulgu, iletişim teknolojilerinin kullanımının çalışanların tükenmişliği ve sahip oldukları psikolojik ya da işle ilgili kaynakların korunmasıyla ilişkilendirildiği araştırma hattının literatürde belirgin bir gelişmişlik düzeyi sergilediğini düşündürmektedir.

Akıllı telefonların iş yaşamında çalışanlara zaman ve mekândan bağımsız iletişim, bilgiye hızlı erişim ve görevlerin daha esnek biçimde yürütülmesi gibi olanaklar sağlamasına karşılık, sürekli erişilebilir olma durumu çalışanların iş ve özel yaşam arasındaki sınırlarını da belirsizleştirebilmektedir. Bu açıdan tükenmişliğin motor temalar içerisinde yer alması önemlidir. Akıllı telefon kullanımı çalışan açısından yalnızca işlevsel bir teknoloji kullanımı olarak değil, aynı zamanda çalışan üzerinde ilave talepler yaratabilecek bir unsur olarak değerlendirilebilir. Dolayısıyla araştırmanın bulguları, çalışanların akıllı telefon kullanımının olumlu teknolojik işlevleri ile aşırı veya kontrolsüz kullanım sonucunda ortaya çıkabilecek olumsuz örgütsel sonuçların birlikte ele alınması gerektiğine işaret etmektedir.

Kelime analizi de bu değerlendirmeyi desteklemektedir. Mobil kullanım, bağımlılık, çalışanlar, bilgi, davranış, akıllı telefon kullanımı, teknoloji ve benimseme gibi kavramların yanı sıra iş, tükenmişlik, performans, bağlılık ve iş-ev çatışması kavramlarının görünür olması, teknoloji kullanımı ile çalışma yaşamına ilişkin örgütsel konuların aynı literatür içerisinde ele alındığını göstermektedir. Özellikle performans, tükenmişlik, bağlılık ve iş-ev çatışmasının aynı kavramsal alan içerisinde bulunması, çalışanların akıllı telefon bağımlılığının bireysel sonuçlarının örgütsel düzeye taşındığını göstermesi bakımından önemlidir. Başka bir ifadeyle, çalışanların akıllı telefonla kurdukları ilişkinin yalnızca bireysel iyi oluş açısından değil, işletmeler açısından çalışan davranışı ve örgütsel sonuçlar bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Çalışanları odağa alan çalışmalar, mevcut akıllı telefon bağımlılığı literatürünün örgütsel bağlama taşınmasına katkı sağlayabilir. "Anksiyete", "depresyon", "stres" gibi psikolojik kavramların yoğunluğu, bu alandaki çalışmaların ruh sağlığı bağlamında şekillendiğini göstermektedir. Bu durum, daha önceki araştırmalarla da örtüşmektedir (Elhai vd, 2017: 256-257; Billieux, 2012: 304). Çünkü akıllı telefon bağımlılığı ve problemli akıllı telefon kullanımının olumsuz duygusal durumlarla ilişkisi önceki araştırmalarda da ele alınmıştır. Buradaki dikkat çekici nokta, literatürün yalnızca teknoloji kullanımına odaklanmaması; kullanımın psikolojik, davranışsal ve örgütsel sonuçlarını da incelenmiş olmasıdır.

Tematik haritada internet bağımlılığı, bozukluk ve oyun bağımlılığı kavramlarının niş temalar içerisinde yer alması ise bu araştırma ekseninin kendi içerisinde gelişmiş olmakla birlikte, çalışanların akıllı telefon kullanımıyla ilişkili diğer temalarla görece daha sınırlı bağlantıya sahip olduğunu göstermektedir. "Anksiyete", "depresyon" ve "stres" gibi psikolojik kavramların literatürde yer alması, akıllı telefon bağımlılığının psikolojik sonuçlarla da ilişkilendirildiğini göstermektedir. Ancak tematik haritanın statik yapısı dikkate alındığında, bu temaların "gerilediği" ya da "yeni geliştiği" yönünde kesin bir sonuca ulaşmak mümkün değildir. Böyle bir değerlendirme için farklı dönemleri karşılaştıran tematik evrim analizlerine ihtiyaç bulunmaktadır.

Araştırmanın kaynak analizi de yayınların farklı kaynaklara dağılmış bir yapı sergilediğini göstermektedir. En fazla yayına sahip kaynağın üç, onu izleyen kaynakların ise ikişer yayına sahip olması ve yayınların çok sayıda farklı kaynakta yer

alması, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığı konusunda belirli bir derginin baskın olmadığını göstermektedir. Bu sonuç, konunun bağımlılık araştırmalarından bilgi sistemlerine, insan davranışından örgütsel davranışa kadar uzanan farklı bilimsel alanlarla ilişkili olmasıyla açıklanabilir. Diğer taraftan bu dağınık yapı, alanın henüz kendine özgü ve güçlü biçimde kurumsallaşmış bir yayın ortamı oluşturmadığının göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Yazar üretkenliği açısından bulgular, alandaki yayınların çok sayıda araştırmacı arasında dağıldığını ve birden fazla yayınla katkı sağlayan araştırmacı sayısının sınırlı olduğunu göstermektedir. Bu dağılım, araştırma alanında süreklilik gösteren yayın üretiminin sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Gelecek çalışmalarda aynı konu üzerinde farklı sektör, meslek grubu ve dönemleri karşılaştıran araştırmaların gerçekleştirilmesi, alandaki kümülatif bilgi birikiminin geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Kurumlara ilişkin bulgular da bilimsel üretimin belirli bir kurumda yoğunlaşmadığını göstermektedir. Akdeniz Üniversitesi ve Nantes Üniversitesi en fazla yayın üreten kurumlar arasında yer alırken, bunları farklı ülkelerde bulunan çeşitli üniversite ve araştırma kurumları takip etmektedir. Kurumlar arasındaki yayın sayılarının birbirine yakın olması, konuya ilişkin çalışmaların tek bir araştırma merkezinin yönlendirdiği bir yapıdan ziyade farklı akademik merkezlerin katkısıyla geliştiğini göstermektedir. Bu sonuç, konuya ilişkin uluslararası akademik ilginin varlığını ortaya koyarken, aynı zamanda kurumlar arasında daha güçlü ve süreklilik gösteren araştırma ağlarının oluşturulabileceğine de işaret etmektedir.

Ülke düzeyindeki bilimsel üretim ise kurumsal dağılıma göre daha yoğunlaşmış bir görünüm sergilemektedir. ABD'nin 28 yayınla ilk sırada yer alması ve onu Çin, Güney Kore, Birleşik Krallık ve Fransa'nın takip etmesi, araştırma üretiminin özellikle Kuzey Amerika, Doğu Asya ve Avrupa'da yoğunlaştığını göstermektedir. Türkiye'nin de altı yayınla ilk on ülke arasında bulunması, Türkiye'nin bu alandaki bilimsel üretime katkıda bulunan ülkeler arasında yer aldığını ortaya koymaktadır. Farklı coğrafyalardan ülkelerin sıralamada bulunması, çalışanların akıllı telefon bağımlılığı konusuna yönelik uluslararası akademik ilginin farklı bölgelere yayıldığını göstermektedir. Bununla birlikte farklı ülkelerdeki çalışma kültürleri, teknolojik altyapı, örgütsel normlar ve çalışanlardan beklenen erişilebilirlik düzeylerinin farklılaşması, konuya ilişkin kültürler arası karşılaştırmalı araştırmaların önemini artırmaktadır.

Araştırmanın dikkat çekici sonuçlarından biri de bilimsel üretkenlik ile atıf etkisinin aynı yönde ilerlememesidir. ABD yayın sayısı açısından ilk sırada bulunmasına rağmen, toplam ve ortalama atıf düzeyleri açısından İspanya'nın öne çıktığı görülmektedir. İspanya'nın 767 toplam atıfa ve 383,50 makale başına ortalama atıfa sahip olması, yayın sayısı ile atıf etkisinin her zaman aynı yönde ilerlemediğini göstermektedir. ABD ve Birleşik Krallık da toplam atıf açısından öne çıkan ülkeler arasındadır. Bu sonuç, bir ülkenin alandaki konumunun yalnızca yayın sayısıyla değerlendirilmesinin yeterli olmadığını; bilimsel etkinin anlaşılması için atıf göstergelerinin de üretkenlikle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Bilimsel iş birliği ağlarının yapısı ise alanın sosyal organizasyonuna ilişkin önemli bulgular sunmaktadır. Yazar iş birliği ağında farklı kümelerin oluşması, araştırmacıların belirli gruplar içerisinde ortak yayın üretme eğiliminde olduklarını

göstermektedir. En büyük araştırmacı kümesinde Alam M., Moqbel M., Alshare K., Bartelt ve Bertelt V.'nin birlikte bulunması, bu araştırmacıların alan içerisinde belirgin bir iş birliği ağı oluşturduğunu göstermektedir. Bununla birlikte çok sayıda ayrı kümenin varlığı, bilimsel iş birliklerinin bütünleşik bir ağdan çok daha küçük araştırmacı grupları etrafında şekillendiğine işaret etmektedir.

Ülkeler arası iş birliği bulguları da alanın uluslararası yapısını ortaya koymaktadır. Çin, Avustralya, Almanya, Pakistan ve Birleşik Krallık arasında gözlenen bağlantılar ile farklı ülke grupları arasındaki iş birlikleri, akıllı telefon bağımlılığı konusunda bilginin uluslararası araştırma ağları aracılığıyla üretildiğini göstermektedir. Bununla birlikte yazar düzeyindeki parçalı kümelenmeler dikkate alındığında, farklı ülkelerdeki araştırma gruplarını birbirine bağlayan daha geniş uluslararası projelerin geliştirilmesi alanın bilgi birikimini güçlendirebilir. Özellikle kültürel ve örgütsel koşulların çalışanların akıllı telefon kullanımını nasıl farklılaştırdığının anlaşılabilmesi için çok ülkeli çalışmalar önem taşımaktadır.

Tüm bulgular birlikte değerlendirildiğinde, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesindeki akıllı telefon bağımlılığı literatüründe iki temel yön dikkat çekmektedir. Birincisi, bağımlılık, kişilik, davranış, internet kullanımı ve psikolojik sonuçlar gibi bireysel düzeydeki konuların literatürde önemli bir yer tutmasıdır. İkincisi ise tükenmişlik, performans, bağlılık ve iş-ev çatışması gibi örgütsel kavramların araştırma alanında görünür olmasıdır. Özellikle tükenmişlik ve iletişim teknolojisi kullanımının motor temalar arasında yer alması, akıllı telefon kullanımının örgütsel davranış perspektifinden de ele alınan önemli araştırma konularından biri olduğunu göstermektedir.

Bulgular, çalışanların akıllı telefon bağımlılığının performans, tükenmişlik, işe bağlılık, stres ve iş-ev etkileşimi gibi örgütsel sonuçlarla birlikte değerlendirilmesinin önemli bir araştırma alanı olduğunu göstermektedir. Gelecek çalışmaların farklı sektörleri, meslek gruplarını ve örgütsel düzeyleri karşılaştırması; akıllı telefon bağımlılığının hangi çalışma koşullarında olumsuz sonuçlara dönüştüğünü incelemesi ve kültürler arası karşılaştırmalara yönelmesi alanın gelişmesine katkı sağlayabilir. Böylece akıllı telefonun çalışma yaşamındaki işlevsel yararları ile bağımlılık düzeyine ulaşan kullanımın çalışan ve örgüt üzerindeki olası maliyetleri daha bütüncül bir çerçevede değerlendirilebilir.

SONUÇ

İncelenen literatürde, çalışanların akıllı telefon bağımlılığının odaklanma, görev performansı, iş tatmini, örgütsel bağlılık, stres, tükenmişlik ve iş-yaşam dengesi gibi bireysel ve örgütsel değişkenlerle birlikte ele alındığı görülmektedir. Ayrıca sürekli telefon kontrol etme davranışı, yüz yüze iletişim ve örgütsel bağlılık gibi konuların da araştırmalarda yer aldığı belirlenmiştir. Bu bulgular, akıllı telefon bağımlılığının çalışma yaşamında yalnızca bireysel teknoloji kullanımı açısından değil, çalışan ve örgüt düzeyindeki farklı sonuçlarla birlikte incelenen çok boyutlu bir araştırma alanı olduğunu göstermektedir.

Bu çalışma, akıllı telefon bağımlılığı alanındaki mevcut araştırma eğilimlerini, öne çıkan yazar, kurum ve ülkeleri, bilimsel iş birliklerini ve tematik odakları bütüncül bir

yaklaşımla ortaya koymakta ve potansiyel araştırma boşluklarının belirlenmesi açısından bir çerçeve sunmaktadır.

Çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırmanın yalnızca Web of Science Core Collection veri tabanında indekslenen yayınlarla sınırlı olması ve nihai veri setinin 50 dokümandan oluşması, elde edilen bibliyometrik ağların ve tematik yapıların yorumlanmasında dikkate alınmalıdır. Bu çerçevede, özellikle ağ ve tematik yapı analizlerinden elde edilen bulguların keşfedici nitelikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Bulgular, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesindeki akıllı telefon bağımlılığı literatürünün mevcut görünümünü ortaya koymakta; ancak alanın tüm bilimsel üretimini temsil ettiği şeklinde değerlendirilmemelidir. Ayrıca araştırmanın yalnızca İngilizce dilindeki yayınları kapsaması, farklı dillerde yayımlanan çalışmaların veri seti dışında kalmasına neden olmuş olabilir. Bunun yanında, veri setinin belirlenen arama terimleri doğrultusunda oluşturulması nedeniyle aynı olguyu farklı kavramlarla ele alan bazı çalışmaların araştırma kapsamına yansımamış olması mümkündür. Gelecek çalışmalarda Scopus gibi farklı veri tabanlarının da araştırmaya dâhil edilmesi ve daha geniş veri setleri üzerinden karşılaştırmalı analizlerin gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Sonuç olarak bu çalışma, çalışanlar ve çalışma yaşamı çerçevesinde akıllı telefon bağımlılığına ilişkin akademik bilgi birikiminin daha sistematik biçimde değerlendirilmesine katkı sağlamaktadır. Elde edilen bulguların, gelecekte gerçekleştirilecek araştırmalara yön göstermesinin yanı sıra işletme yöneticileri ve uygulayıcılar açısından çalışma yaşamında akıllı telefon kullanımının bireysel ve örgütsel boyutlarının birlikte ele alınmasına katkı sunması beklenmektedir.

SMARTPHONE ADDICTION IN WORKING LIFE: A BIBLIOMETRIC MAPPING STUDY

1. INTRODUCTION

The widespread use of smartphones has significantly transformed both daily life and working environments. Smartphones provide employees with rapid access to information, flexible communication, and the ability to perform work-related activities regardless of time and place. However, intensive and uncontrolled smartphone use may also lead to problematic usage patterns and smartphone addiction. In working life, smartphone addiction has been examined together with employee- and organization-related issues such as burnout, job performance, work engagement, stress, organizational commitment, and work–home interference.

Although smartphone addiction has received considerable scholarly attention, previous studies have focused on different populations, particularly students, general users, and employees. Therefore, examining the structure of the literature specifically in the context of employees and working life is important for understanding the position of organizational themes within the broader research field. Accordingly, this study aims to examine scientific publications on smartphone addiction in the context of employees and working life through bibliometric analysis and to identify the conceptual structure, scientific productivity, citation patterns, dominant themes, and collaboration networks of the field.

2. METHODS

This study employed bibliometric analysis, a quantitative method used to examine scientific publications and reveal the development and structure of a research field. Data were obtained from the Web of Science (WoS) Core Collection database through a search conducted on August 5, 2026. Since 2026 was still an incomplete publication year at the time of data collection, the analysis period was limited to 2002–2025 to avoid the potential influence of partial-year data on bibliometric indicators.

The search was conducted in two stages. In the first stage, a broad search using terms related to smartphone addiction yielded 449 records. In the second stage, the search was refined by including work-related terms such as “employee,” “worker,” “workplace,” “working adult,” “staff,” “occupational,” and “work-related.” Smartphone addiction-related terms were combined with OR, work-related terms were also combined with OR, and the two groups were connected using AND. As a result of this refinement, 50 documents published in 45 different sources constituted the final dataset.

Due to the limited number of publications directly related to the research topic, both articles and conference publications were included, while only English-language publications were considered. The bibliographic data were analyzed using Biblioshiny, the web interface of the R package Bibliometrix. The analysis covered conceptual structure, publication sources, author productivity, institutional and country productivity, citation performance, keyword analysis, and social structure.

3. RESULTS

The final dataset consisted of 50 documents published in 45 sources between 2002 and 2025 and involved 134 authors. The annual growth rate of the literature was 2.93%.

The conceptual structure analysis showed that smartphone addiction was examined together with psychological, behavioral, technological, and organizational concepts. Addiction appeared in different conceptual structures alongside anxiety, depression, smartphones, internet addiction, behavior, stress, and satisfaction.

The thematic map revealed that "usage–personality–information," "behavior–mobile phones–self," and "impulsivity–internet use–addiction" were among the motor themes. In addition, the "burnout–communication technology use–conservation" cluster was also positioned among the motor themes. This finding is particularly relevant from a business and organizational behavior perspective, as it indicates that employee-related issues have become visible within the research field.

Keyword analysis supported these findings. "Mobile usage," "addiction," "personality," "information," "behavior," "smartphone use," "technology," and "adoption" were among the prominent concepts. Work-related concepts such as "work," "burnout," "performance," "engagement," and "work-home interference" were also identified, indicating that organizational themes are present alongside individual and technological themes.

Regarding scientific productivity, Akdeniz University and Nantes University were the most productive institutions, with five publications each. At the country level, the United States ranked first with 28 publications, followed by China (15), South Korea (14), the United Kingdom (13), and France (10). Türkiye was also among the ten most productive countries with six publications.

Citation analysis showed a different ranking from publication productivity. Spain ranked first with 767 total citations and an average of 383.50 citations per article. The United States received 338 total citations, followed by the United Kingdom with 300. These findings show that publication productivity and citation impact do not necessarily follow the same pattern. Collaboration analysis also revealed several author and country clusters, indicating that scientific cooperation exists but remains relatively fragmented.

4. DISCUSSION

The findings indicate that the literature is internationally distributed and spans a range of research themes, although scientific production remains uneven across authors, institutions, countries, and research groups. While individual themes such as addiction, personality, behavior, and technology use remain prominent, the visibility of burnout, performance, engagement, and work–home interference suggests that organizational issues are increasingly being addressed within the literature.

The identification of "burnout–communication technology use–conservation" as a motor theme is particularly important from an organizational behavior perspective. Smartphones facilitate communication, rapid access to information, and flexible working practices; however, continuous accessibility may also blur the boundaries

between work and private life. Therefore, smartphone use is increasingly examined not only as an individual technology-use behavior but also in connection with employee experiences and organizational outcomes.

The distribution of publications across numerous sources and institutions indicates that the research field remains relatively dispersed. Author productivity shows a similar pattern, as most researchers contributed only one publication. Country-level productivity, however, is more concentrated, particularly in the United States, China, South Korea, and the United Kingdom. Citation findings further demonstrate that scientific productivity and citation performance should be evaluated together, since the country producing the largest number of publications is not necessarily the country receiving the highest citation impact.

Overall, the findings indicate that organizational themes are visible alongside predominantly individual and behavioral perspectives, although they remain less dominant than general themes related to addiction, personality, behavior, and technology use.

5. CONCLUSION

This study provides a bibliometric overview of research on smartphone addiction in the context of employees and working life. The findings indicate that the literature is multidisciplinary and internationally distributed, although scientific production remains uneven across authors, institutions, countries, and research groups.

The literature addresses smartphone addiction together with individual and organizational variables such as performance, engagement, burnout, stress, organizational commitment, and work–home interference. Therefore, smartphone addiction in working life constitutes a multidimensional research area that extends beyond individual technology use.

The study has several limitations. The analysis was restricted to publications indexed in the Web of Science Core Collection, and the final dataset consisted of 50 documents. Only English-language publications were included, and the dataset was constructed on the basis of predetermined search terms. Therefore, relevant studies published in other languages or using different terminology may not have been included.

Future studies may incorporate databases such as Scopus and use larger datasets. Comparative research across sectors, occupations, organizations, and countries may also contribute to a better understanding of smartphone addiction in working life and strengthen the organizational perspective of this research field.

KAYNAKÇA

American Psychological Association. (2023). Addiction in APA Dictionary of Psychology. https://dictionary.apa.org/addiction.

Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics, 11*(4), 959–975. https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007

Billieux, J. (2012). Problematic use of the mobile phone: A literature review and a pathways model. *Current Psychiatry Reviews, 8*(4), 299–307. https://doi.org/10.2174/157340012803520522

Bostan, C., & Kalyon, A. (2024). Ergenlerde akıllı telefon bağımlılığı ve yaşam doyumu ilişkisi. *Gençlik Araştırmaları Dergisi, 12*(33), 92–113. https://doi.org/10.52528/genclikarastirmalari.1385887

Callon, M., Courtial, J. P., & Laville, F. (1991). Co-word analysis as a tool for describing the network of interactions between basic and technological research: The case of polymer chemistry. *Scientometrics, 22*(1), 155–205. https://doi.org/10.1007/BF02019280

Choi, S.-W., Kim, D.-J., Choi, J.-S., Ahn, H., Choi, E.-J., Song, W.-Y., Kim, S., & Youn, H. (2015). Comparison of risk and protective factors associated with smartphone addiction and Internet addiction. *Journal of Behavioral Addictions, 4*(4), 308–314. https://doi.org/10.1556/2006.4.2015.043

Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research, 133*, 285–296. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070

Elhai, J. D., Dvorak, R. D., Levine, J. C., & Hall, B. J. (2017). Problematic smartphone use: A conceptual overview and systematic review of relations with anxiety and depression psychopathology. *Journal of Affective Disorders, 207*, 251–259. https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.08.030

Ellegaard, O., & Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact? *Scientometrics, 105*(3), 1809–1831. https://doi.org/10.1007/s11192-015-1645-z

İnce, E. (2025). Sosyal medyada seyahat deneyimlerinin paylaşılması üzerine ampirik bir çalışma. *Akademik İncelemeler Dergisi, 20*(2), 447–463. https://doi.org/10.17550/akademikincelemeler.1713780

Freeman, L. C. (1979). Centrality in social networks: Conceptual clarification. *Social Networks, 1*(3), 215–239. https://doi.org/10.1016/0378-8733(78)90021-7

Glänzel, W., & Schubert, A. (2005). Analysing scientific networks through co-authorship. In H. F. Moed, W. Glänzel, & U. Schmoch (Eds.), *Handbook of quantitative science and technology research* (pp. 257–276). Springer. https://doi.org/10.1007/1-4020-2755-9_12

James, R. J. E., Dixon, G., Dragomir, M.-G., Thirlwell, E., & Hitcham, L. (2023). Understanding the construction of 'behavior' in smartphone addiction: A scoping review. *Addictive Behaviors, 137*, 107503. https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2022.107503

Khan, N. F., & Khan, M. N. (2022). A bibliometric analysis of peer-reviewed literature on smartphone addiction and future research agenda. *Asia-Pacific Journal*

of Business Administration, 14(2), 199–222. https://doi.org/10.1108/APJBA-09-2021-0430Kwon, M., Lee, J.-Y., Won, W.-Y., Park, J.-W., Min, J.-A., Hahn, C., Gu, X., Choi, J.-H., & Kim, D.-J. (2013). Development and validation of a smartphone addiction scale (SAS). *PLOS ONE, 8*(2), 1-7, e56936. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0056936

López-Robles, J. R., Cobo, M. J., Gutiérrez-Salcedo, M., Martínez-Sánchez, M. A., Gamboa-Rosales, N. K., & Herrera-Viedma, E. (2021). 30th anniversary of Applied Intelligence: A combination of bibliometrics and thematic analysis using SciMAT. *Applied Intelligence, 51*(9), 6547–6568. https://doi.org/10.1007/s10489-021-02584-z

Muñoz-Leiva, F., Viedma-del-Jesús, M. I., Sánchez-Fernández, J., & López-Herrera, A. G. (2012). An application of co-word analysis and bibliometric maps for detecting the most highlighting themes in the consumer behaviour research from a longitudinal perspective. *Quality & Quantity, 46*, 1077–1095. https://doi.org/10.1007/s11135-011-9565-3

Newman, M. E. J. (2004). Coauthorship networks and patterns of scientific collaboration. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America, 101*(Suppl. 1), 5200–5205. https://doi.org/10.1073/pnas.0307545100

Nikolic, A., Bukurov, B., Kocic, I., Vukovic, M., Ladjevic, N., Vrhovac, M., Pavlović, Z., Grujicic, J., Kisic, D., & Sipetic, S. (2023). Smartphone addiction, sleep quality, depression, anxiety, and stress among medical students. *Frontiers in Public Health, 11*, 1252371. https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1252371

Kılıç Özkaynar, G. (2024). Bir dijital bağımlılık sendromu phubbing: İşgören kariyer başarısı ve iş tatminine etkisi açısından araştırılması. *Yönetim Bilimleri Dergisi, 22*(Özel Sayı: Endüstri 4.0 ve Dijitalleşmenin Sosyal Bilimlerde Yansımaları), 1807–1840. https://doi.org/10.35408/comuybd.1516548

Panova, T., & Carbonell, X. (2018). Is smartphone addiction really an addiction? *Journal of Behavioral Addictions, 7*(2), 252–259. https://doi.org/10.1556/2006.7.2018.49

Passas, I. (2024). Bibliometric analysis: The main steps. *Encyclopedia, 4*(2), 1014–1025. https://doi.org/10.3390/encyclopedia4020065

Sarıtaş, H., & Balcı, Ş. (2025). Sosyal medyanın aracılığında narsisizm ve benlik sunumunun akıllı telefon bağımlılığı üzerindeki etkisi. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi, 25*(1), 80–96. https://doi.org/10.11616/asbi.1585768

Tok, Y., & Cumurcu, H. B. (2024). Addiction in adolescents from past to present: A bibliometric analysis. *Alcoholism Treatment Quarterly, 42*(1), 3–26. https://doi.org/10.1080/07347324.2023.2261395

Turel, O., Serenko, A., & Giles, P. (2011). Integrating technology addiction and use: An empirical investigation of online auction users. *MIS Quarterly, 35*(4), 1043–1061. https://doi.org/10.2307/41409972

Wasserman, S., & Faust, K. (1994). *Social network analysis: Methods and applications*. Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511815478

Wong, B. Y., Yeo, K. J., & Lee, S.-H. (2024). Bibliometric analysis of smartphone addiction literature. *SAGE Open, 14*(3), 1–21. https://doi.org/10.1177/21582440241271286

Yılmaz, S., & Korkmaz, Ö. (2024). Tıp fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı ve zaman yönetimi becerilerinin incelenmesi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi, 10*(2), 269–292. https://doi.org/10.30855/gjes.2024.10.02.005

Yelkikalan, N. (2006). 21. yüzyılda girişimcinin yeni özelliği: duygusal zekâ. Girişimcilik ve kalkınma dergisi, 1(2), 39-51.

KATKI ORANI / *CONTRIBUTION RATE*	**AÇIKLAMA / *EXPLANATION***	**KATKIDA BULUNANLAR / *CONTRIBUTORS***
Fikir veya Kavram / *Idea or Notion*	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak / *Form the research hypothesis or idea*	Nilay KÖLEOĞLU
Tasarım / *Design*	Yöntemi, ölçeği ve deseni tasarlamak / *Designing method, scale and pattern*	Nilay KÖLEOĞLU
Veri Toplama ve İşleme / *Data Collecting and Processing*	Verileri toplamak, düzenlenmek ve raporlamak / *Collecting, organizing and reporting data*	Nilay KÖLEOĞLU
Tartışma ve Yorum / *Discussion and Interpretation*	Bulguların değerlendirilmesinde ve sonuçlandırılmasında sorumluluk almak / *Taking responsibility in evaluating and finalizing the findings*	Nilay KÖLEOĞLU
Literatür Taraması / *Literature Review*	Çalışma için gerekli literatürü taramak / *Review the literature required for the study*	Nilay KÖLEOĞLU